

Hyvät kollegat!

Yhteishaku lähestyy – Keski-Pohjanmaan ammattiopistossa ei järjestetä pääsy- tai soveltuvuuskokeita

Koska soveltuvuuskokeita ei järjestetä tänä keväänä oppilaitoksessamme, soveltuvuuden arviointi jää hakijan itsensä, hänen huoltajiensa sekä opinto-ohjaajien pohdittavaksi. Kpedun opot ja hakutoimisto vastaavat mielellään kysymyksiin aiheesta. TET-jaksot myös vahvistavat mielikuvaa alasta ja ammatista, johon koulutuksesta valmistutaan.

Olemme koonneet tähän kirjeeseen kuvauksen ominaisuuksista, joita eri alojen ammattilaisilta toivotaan. Kannattaa myös käydä tutustumassa opiskelijoiden kanssa **Kpedun tuoreisiin opiskelijatarinoihin** uusilla verkkosivuillamme: <http://www.kpedu.fi/koulutukset/tietoa-opiskelusta/opiskelijatarinat>.

Opiskelijan sujuvan oppimispolun ja oikeusturvan kannalta on perusteltua, ettei hän hakeutuisi koulutukseen, jonka mukaisissa tehtävissä hän ei terveydentilansa tai oppimisvalmiuksiansa vuoksi voisi toimia. Väärät koulutusvalinnat, keskeyttämiset ja siirtymiset uusiin koulutuksiin harvoin vahvistavat nuoren itsetuntoa. On kaikkien etu (erityisesti nuoren itsensä), että paikkaa haetaan sellaiselta alalta, jolla nuori voi menestyä.

Sora-tutkinnoissa* (nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen pt, logistiikan pt; kuljetuspalvelujen osaamisala, rakennusalan pt; maanrakennuskoneen kuljetuksen osaamisala, metsäalan pt; metsäkoneenkuljetuksen osaamisala, turvallisuusalan pt ja sosiaali- ja terveysalan pt) on erityisiä vaatimuksia terveydentilasta, ja joissakin tutkinnoissa saattaa olla terveydentilasuosituksia. Nämä vaatimukset löydät kirjeen lopusta.

Samalla kun pohditte koulutusvaihtoehtoja, voitte osallistua aiheita käsittelevään **kilpailuun, jossa voittona on iPad Mini. Kilpailu on käynnissä yhteishaun ajan.**

- Linkin kilpailuun löydätte etusivuiltamme: www.kpedu.fi
- Tästä pääsette halutessanne suoraan kilpailulomakkeelle: <https://www.webropolsurveys.com/Answer/SurveyParticipation.aspx?SDID=Fin1071058&SID=18dcf147-27d8-456b-bdaf-94de540575bf&dy=2083730233>.

Eri aloilla opiskeltaessa huomioitavaa

Opintojen alkuvaiheessa **opiskeluvalmiuksia kartoitetaan** ja tarvittaessa opiskelija uudelleen ohjataan hänelle paremmin soveltuvalle koulutusosalalle. Valmiuksia kartoitetaan mm. lukivalmiusseulalla, matematiikan-testillä, henkilökohtaisilla haastatteluilla ja aiemmilla todistuksilla sekä saattaen vaihdoista saaduilla tiedoilla. On huomattu, että joillain aloilla syntyy haasteita, jos esim. matematiikan taidot eivät ole vähintään tyydyttävällä tasolla. Seuraavassa on kuvattu, millaisista ominaisuuksista haussa olevilla aloilla on hyötyä.

- **Lähihoitajana** (sosiaali- ja terveysalan pt) toimimiseen kuuluu paljon kirjaamista ja kirjallisten ohjeiden lukemista ja noudattamista. Vaikea lukivaikeus saattaa olla tässä esteenä. Lääkelaskujen hallintaan tarvitaan tyydyttävät matematiikan taidot. Toisaalta hyvin motivoituneet opiskelijat keksivät kompensoivia menetelmiä oppimiseen. Hyvät vuorovaikutustaidot ovat keskeinen osa ammatillista osaamista.
- **Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajien** työssä korostuu toiminnallisuus ja vuorovaikutusosaaminen.
- **Merkonomi** (liiketalouden pt) tarvitsee työssään asiakaspalvelutaitoja, oma-aloitteisuutta, yhteistyö- ja tiimityötaitoja, tieto- ja viestintätekniikkaosaamista sekä taloudellista ajattelukykyä.
- **Datanomi** (tieto- ja viestintätekniikan pt) tarvitsee ongelmanratkaisutaitoja, luovuutta sekä hyviä viestintä ja vuorovaikutustaitoja. Alan työntekijältä odotetaan myös joustavuutta ja luotettavuutta.

- **Vaatetusompelijan** (tekstiili- ja vaatetusalan pt) tulee olla kielitaitoinen, luova ja oma-aloitteinen. Alan ammattilaiselta vaaditaan kädentaitoja, hahmottamiskykyä, asiakaspalvelutaitoja sekä loogista ajattelukykyä.
- **Metsäkoneenkuljettajan työ** (Metsäalan pt, metsäkoneenkuljetuksen osaamisala) vaatii monipuolista osaamista, jossa korostuvat hyvät motoriset taidot ja koordinaatiokyky koneen työturvallisen käsittelyn ja puuston käsittelyn yhdistämisessä. Työskentely on itsenäisyyttä ja nopeaa päätöksentekokykyä vaativaa, mutta samalla palkitsevaa, kun työn tulokset ovat heti nähtävissä. Lisäksi työ vaatii runsaasti tietoteknistä osaamista ja erilaisten tietojärjestelmien hallintaa.
- Myös **muilla luonnonvara-aloilla** (hevostalouden, luonto- ja ympäristöalan sekä maatalousalan pt) kannattaa huomioida, että hyvä fyysinen ja psyykinen kunto edistää alalla työskentelyä. Lisäksi erilaiset allergiat voivat olla este alalla työskentelylle.
- **Hotelli-, ravintola- ja cateringalalla** työntekijältä odotetaan joustavuutta, luovuutta, stressinsietokykyä ja organisointikykyä. Työ vaatii erityisesti palveluasennetta, yhteistyökykyä sekä kielitaitoa. **Kokin** tai **tarjoilijan** työ on usein vuorotyötä.
- **Elintarvikealan perustutkinnossa** vaaditaan raaka-aine- ja tuotetietoutta sekä laite- ja menetelmä-tuntemusta. Hyvä fyysinen peruskunto on myös tarpeellinen.
- **Ajoneuvoasentajalta** vaaditaan asiakaspalvelutaitoja, vastuullisuutta sekä alan tekniikan hallintaa.
- **Kone- ja metallialalla** kädentaidot, geometrinen hahmottaminen ja matematiikan taidot ovat erityisen tärkeitä. Ammatti vaatii oma-aloitteisuutta, vastuullisuutta, tarkkuutta ja yhteistyökykyä.
- **ICT-asentajan** (Tieto- ja tietoliikennetekniikan pt) työssä virheetön värinäkö ja hyvä näkökyky yleisesti ovat edellytyksenä useimmissa alan tehtävissä. Myös oma-aloitteisuus, kielitaito, vastuullisuus, huolellisuus sekä vuorovaikutus- ja asiakaspalvelutaidot ovat tärkeitä ominaisuuksia alalla.
- **Laboranteilta** edellytetään työ- ja ympäristöturvallista ohjeiden mukaan tapahtuvaa työskentelyä. Tärkeitä ominaisuuksia ovat yhteistyötaidot, vastuullisuus, huolellisuus, tarkkuus ja joustavuus. Kielitaidosta on hyötyä kansainvälisissä työympäristöissä sekä vieraskielisten ohjeiden mukaan työskentellessä.
- **Prosessinhoitajan** työssä on hyötyä järjestelmällisyydestä. Alalla tarvitaan myös oma-aloitteisuutta, huolellisuutta sekä vuorovaikutustaitoja.
- **Maalarin** (pintakäsittelyalan pt) työ vaatii pitkäjänteisyyttä, laatutietoisuutta, hahmottamiskykyä, kädentaitoja ja huolellisuutta. Alalla edellytetään myös hyviä ihmishuhde- ja vuorovaikutustaitoja.
- **Puusepältä** (puualan pt) kaivataan huolellisuutta, oma-aloitteisuutta, tarkkuutta sekä keskittymiskykyä.
- **Talonrakentajalta** (rakennusalan pt) vaaditaan matemaattisia valmiuksia, oma-aloitteisuutta, vastuullisuutta, huolellisuutta sekä vuorovaikutus- ja asiakaspalvelutaitoja. Töitä tehdään erilaisten ihmisten kanssa ulkona ja sisällä. Työ edellyttää hyvää fyysistä kuntoa.
- **Putkiasentajan** (talotekniikan pt) ammatissa tarvitaan hahmottamiskykyä, piirustusten lukutaitoa, hitsauksen perustaitoja, yhteistyökykyä eri alojen ammattilaisten kanssa sekä asiakaspalveluhenkisyttä.
- **Sähköalalla** (sähkö- ja automaatiotekniikan pt) tarvitaan matemaatiikan taitoja, oma-aloitteisuutta, vastuullisuutta, huolellisuutta sekä vuorovaikutus- ja asiakaspalvelutaitoja.

***Terveydentilavaatimukset ja suositukset (määräys 5.6.2015)**

Opiskelijaksi ei voida ottaa sellaista henkilöä, jonka sairaus tai vamma ilmeisesti on esteenä koulutukseen osallistumiselle. Opiskelijan pääsyä ammatilliseen koulutukseen voidaan rajoittaa vain silloin, kun sairaus objektiivisesti arvioiden estää opinnot tai se vaarantaisi opiskelijan tai muiden turvallisuutta. Sairauden tai vamman opiskelulle aiheuttamat käytännön ongelmat tulee ensisijaisesti pyrkiä ratkaisemaan opetusjärjestelyiden ja opiskelijahuoltoapalveluiden avulla.

Kpedussa yhteishaussa olevat koulutukset, joissa on terveydentilavaatimuksia:**Terveydentilavaatimukset lähihoitajakoulutuksessa**

Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla

- sellaiset psyykkiset sairaudet, jotka estävät käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen osallistumisen, kuten ajankohtainen hoitamaton psykoosi tai vaikea toimintakykyä laskeva masennus
- sellaiset fyysiset sairaudet, kuten tuki- ja liikuntaelimestön sairaudet tai vammat sekä krooniset ihottumat, jotka rajoittavat toimintakykyä siinä määrin, että estävät käytännön tehtävissä tai työssäoppimisessa toimimisen
- veriteitse tarttuva sairaus saattaa rajoittaa käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen sijoittumista
- päihteiden ongelmakäyttö tai päihderiippuvuus

Terveydentilavaatimukset nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajakoulutuksessa

Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla

- sellainen psyykinen tai fyysinen sairaus tai vamma, joka estää käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen osallistumisen, kuten psykoottistasoinen oireilu tai vakavasti toimintakykyä laskeva masennus, vakava sosiaalisten tilanteiden pelkotila tai viittomisen estävä sairaus tai vamma
- muu sairaus tai vamma, joka vaarantaa opiskelijan oman tai muiden käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen osallistuvien tai niissä työskentelevien terveyden tai turvallisuuden
- päihteiden ongelmakäyttö tai päihderiippuvuus

Terveydentilavaatimukset metsäkoneenkuljetuksen osaamisalalla; maanrakennuskoneenkuljetuksen osaamisalalla; kuljetuspalvelujen osaamisalalla

Koulutuksissa edellytetään henkilöltä käytännön tehtäviin ja työssäoppimisen aiheuttamaan kuormitukseen nähden riittävää fyysistä ja psyykkistä toimintakykyä.

Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla

- insuliinihoitoinen diabetes
- epilepsia tai muut tasapainoelimestön sairaudet ja toimintahäiriöt
- sellainen näön tai kuulon heikkous, jota ei voi korjata apuvälineillä
- sydän- ja verenkiertoelinten sairaus
- fyysisen kuormituksen sietoa ja ulkotyössä selviytymistä rajoittava hengityselinten sairaus
- tuki- ja liikuntaelimestön sairaus
- munuaissairaudet
- psyykinen sairaus, joka estää käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen osallistuminen

Terveydentilavaatimukset turvallisuusalan perustutkinnossa

Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla

- sellainen näön tai kuulon heikkous, jota ei voida apuvälineillä korjata
- sellaiset psyykkiset sairaudet, jotka estävät käytännön työtehtäviin tai työssäoppimiseen osallistumisen, kuten ajankohtainen hoitamaton psykoosi tai vaikea toimintakykyä laskeva masennus
- päihteiden ongelmakäyttö tai päihderiippuvuus
- toimintakykyyn vaikuttava tuki- ja liikuntaelimestön sairaus

Terveydentilavaatimukset-kohta Opintopolun hakemuslomakkeella

Opiskelijaksi pyrkivän tulee antaa koulutuksen järjestäjälle opiskelijaksi ottamisen edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot (yhteishakulomake). Lomakkeella on kohta, jossa asia kysytään seuraavasti:

Tällä alalla on terveydentilavaatimuksia, jotka voivat olla opiskelijaksi ottamisen esteenä. Onko sinulla terveydellisiä tekijöitä, jotka voivat olla opiskelijaksi ottamisen esteenä? [Tarkista terveydentilavaatimukset](#)

Ei

Kyllä

Lisätiedot

- Kpedun hakutoimisto, p. 040 808 5010, hakutoimisto@kpedu.fi
- Opintopolun virkailijan puhelin, p. 029 533 1010 (klo 9–13)

Ystävällisin terveisin

Keski-Pohjanmaan ammattiopisto, hakutoimisto ja opinto-ohjaajat